

Luonnos hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain lupamääräysten tarkistamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan palautettavaksi ympäristönsuojelulakiin (527/2014) lupamääräysten tarkistamismenettelyä koskeva säännös (71 §) rajattuna. Samalla tehtäisiin säännösmuutoksesta johtuvat vähäiset muutokset eräisiin muihin lain säännöksiin.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulain 42 §:ää ympäristölupahakemuksesta pyydettävistä lausunnoista.

Tausta

Nykyisin voimassa olevaan ympäristönsuojelulakiin on aiemmin sisältynyt 71 § määräys lupamääräysten tarkistamiseksi. Säännös kumottiin vuonna 2015 lailla 423/2015 (HE 257/2014 vp).

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman jaksoon 7.3 Luvituksen sujuvuudesta Suomen kilpailuetu sisältyy kirjaus ympäristönsuojelulain mukaisen lupamääräysten tarkistamisesta: ”Mahdollisuutta palauttaa lupamääräyksiin lupien tarkastamisen edellytyksiä tarkastellaan ja tarkastelun pohjalta tehdään tarpeelliset lainsäädäntömuutokset”. Kirjauksen perusteella on valmisteltu nyt kyseessä olevaan esitysluonnokseen sisältyvä ehdotus uudeksi lupamääräysten tarkistamista koskevaksi säännökseksi.

Luonnos hallituksen esitykseksi oli lausuntokierroksella jo 29.10-10.12.2024 soveltamisalaltaan laajempänä. Esityksen valmistelua on jatkettu lausuntokierrokselta saadun palautteen perusteella.

Ehdotetussa 71 §:ssä lupamääräysten tarkistamista koskeva määräys voitaisiin antaa vain valtion ympäristönsuojeluviranomaisen eli Lupa- ja valvontaviraston toimivallassa olevissa kaivos- ja rikastamatoimintaa koskevissa ympäristölupapäätöksissä. Tarkistamisesta voitaisiin määrätä uudelle toiminnalle myönnettävässä luvassa tai jos olemassa olevalle toiminnalle olisi myönnettävä lupa toiminnan olennaisen muutoksen johdosta. Määräys voitaisiin antaa painavasta syystä, jos kyse olisi ehdotettavassa 71 §:ssä mainituista syistä (toiminnassa käyttöön otettavan tekniikan uutuus tai toiminnan vaikutuksia koskeviin tietoihin liittyvä epävarmuus).

Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulain 42 §:ää, joka

koskee ympäristölupahakemuksesta pyydettäviä lausuntoja. Tähän ehdotukseen ei ole tehty muutoksia aikaisemman lausuntokierroksen jälkeen ja aiemmin annetut lausunnot muutoksesta on huomioitu. Ehdotuksen mukaan lausunto voitaisiin pyytää toiminnan sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta tarvittaessa, kun voimassa olevan sääntelyn mukaan kyseinen lausunto veloitetaan pyytämään kaikissa tapauksissa. Ehdotus liittyy pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteeseen jatkaa kuntien tehtäväkenttään kohdistuvien normien purkamista.

Hallituksen esitys luonnoksessa on otettu huomioon myös EU:n teollisuuspäästädirektiivin muutoksen kansallisen toimeenpanon johdosta valmistelussa olevat muutokset ympäristönsuojelulakiin. Niiden myötä metallimineraalikaivokset sekä malmien ja mineraalien rikastamot olisivat 1.7.2026 alkaen ns. direktiivilaitoksia ja jatkossa BAT-tarkistamismenettelyn piirissä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027 mennessä.

Tavoitteet

Ympäristönsuojelulakiin lisättäväksi ehdotettavan lupamääräysten tarkistamismenettelyn tavoitteena on parantaa osaltaan ympäristölupaan sisältyvien määräysten ajantasaisuutta ja täten tukea myös ympäristönsuojelun korkean tason ylläpitämistä. Ehdotuksessa pyritään samalla minimoimaan menettelystä aiheutuva hallinnollinen taakka niin viranomaisille kuin toiminnanharjoittajillekin. Sääntelyllä ei puututtaisi ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti luvan myöntämisen edellytyksiin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/18003/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym@gov.fi tai postitse osoitteeseen Ympäristöministeriö, PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/18003/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM039:00/2024). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää

esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 24.4.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja: 27.3.2026 asti erityisasiantuntija Matti Kattainen, puh. 0295 250079 ja 30.3–24.4.2026 lainsäädäntöneuvos Tia Laine-Ylijoki-Laakso, puh. 0295 250150 . Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi(at)gov.fi.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM039:00/2024>

Liitteet:

[Hallituksen esityksen luonnos .pdf](#)

[Asetusehdotus.pdf](#)

[Utkast till regeringsproposition.pdf](#)

[Förslag till förordning.pdf](#)

Jakelu:

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry
Energiateollisuus ry
Kaivosteollisuus ry
Kemiateollisuus ry
Kierrätysteollisuus ry
Korkein hallinto-oikeus
Lupa- ja valvontavirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Metsäteollisuus ry
Natur och Miljö rf

Oikeusministeriö
Rakennusteollisuus ry
Suomen Kiertovoima ry – KIVO
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen ympäristökeskus
Suomen ympäristöoikeustieteen seura ry
Suomen Yrittäjät ry
Svenska Lantbruksproducenternas centralför. SLC r.f.
Teknologiateollisuus ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Vaasan hallinto-oikeus
Valtiovarainministeriö
Ympäristönsuojeluviranhaltijat ry

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kaivostoimintaa koskevasta lupamääräysten tarkistamismenettelystä (71 §):
Er åsikt om förfarandet för översyn av tillståndsvillkoren för gruvdrift (71 §):

Voitte esittää tässä muut kommenttinne esitysluonnoksesta:
Här kan ni lämna era övriga kommentarer om utkastet till proposition:

Uski Veli-Matti
Ympäristöministeriö

Kattainen Matti
Ympäristöministeriö